

A CERERE IMPOSIBILUL

Mihaela Arsenescu Werner în Ecaterina Teodoroiu (1977)

1. S-au împlinit, în 1991, 20 de ani de când ai absolvit Institutul de teatru. Care este cea mai frumoasă amintire pe care o păstrezi din acești 20 de ani!

— Debutul meu la Varșovia, în 1971, cu Desdemona. Acest debut strălucitor nu a fost egalat decât de obscuritatea ulterioară a traseului meu artistic: marile ocazii, fastele întâlniri m-au ocolit sau, mai exact, îmi lipsește simțul cultivării oportunităților. De aceea, firmele luminoase au lipsit de pe autostrada destinului meu teatral. Numai candela sfântă și modestă a încrederii și prețuirii publicului m-a ajutat să nu mă rătăcesc.

2. Cu ce profesori ai lucrat la Institut! De care dintre colegii te simți legată!

— Profesorii mei au fost din categoria celor cu autentică vocație pedagogică: Constantin Moruzan și Mihai Mereușă. Despre promoția noastră (la clasa paralelă, prof. Sanda Manu) se spunea că întrunește cel mai mare număr de talente pe capul... profesorului. Dintre colegii, mă simt aproape de cei care, devenind profesioniști cu majusculă, au știut să rămână ei înșiși: Florin Zamfirescu, Mircea Diaconu... Și nu mulți alții...

3. Chiar după ce trecuseră câțiva ani de la venirea ta la Iași, mai vorbeai cu nostalgie de atmosfera din teatrul de la Craiova. Câți ani ai lucrat acolo! Ce roluri ai jucat! Dacă era atât de bine acolo, de ce ai venit la Iași!

— Nu cunosc mulți oameni care să evoce tinerețea proprie fără nostalgie. Craiova mi-a oferit o ucenicie de excepție, cu roluri de cele mai diverse facturi (lady Macbeth, printre altele peste 30)... cu dovezi de încredere, răsfăț și iubire din partea publicului, dar și, rara avis, a colegilor mei de neuitat. Am venit la Iași, în 1981, pentru că soțul meu, actorul Dan Werner, dorea să revină acasă. După tragica, incredibila lui dispariție, m-am trezit pe o insulă pustie, destul de aridă, numai publicul, acest credincios Vineri, m-a ajutat să supraviețuiesc în toate celelalte zile ale săptămânii... nu lipsite de patimi...

4. Care dintre rolurile jucate la Iași te-a solicitat mai mult și care ți-a oferit cele mai mari satisfacții profesionale! Cu care dintre colegii de aici ai colaborat cel mai bine în scenă!

— Rolul de debut la Iași, în 1981, a fost Rosalinda («Cum vă place»). De atunci, grija pentru sănătatea mea, pentru nedestabilizarea mea artistico-psihică, a făcut să nu-mi fie oferite partituri destinate special. Totuși, datorită hazardului și configurației rebele a repertoriului, au ajuns la mine câteva roluri interesante, care m-au propulsat în atenția și aprecierea publicului (Margareta din Galțele, Sașa din Ivanov, Nina din Escu, Jana din Pofta de cireșe, D-ra Cucu din Steaua fără nume ș.a.). Cu cine colaborez cel mai bine? Cu actori și regizori care cer de la mine imposibilul; numai această categorie mă stimulează, numai pe aceștia îi respect.

5. Am observat că, în multe spectacole, modifici ceva în rol de la o reprezentație la alta. Este o întâmplare, o tehnică, ori pur și simplu contactul cu sala te determină să improvizezi pentru a câștiga simpatia publicului!

— Poate că este o întâmplare incapacitatea mea, organică, de a practica un joc rigid, de tip mecanic. Cu timpul, a mă lăsa călăuzită de un instinct căruia abia cutez să-i spun artistic a devenit o tehnică. Cît despre improvizație, ferească-ne Dumnezeu artelor să uităm că ea este originea oricărui demers scenic.

6. Ai mai jucat și-n alte teatre în afară de cele din Craiova și Iași!

— În afară de turnee, nu, dar cursa mea artistică n-a ajuns încă la final.

7. Am înțeles din povestirile unor actori al teatrului din Craiova că Instituția de acolo traversează o perioadă extrem de fastă. Am și văzut câteva din spectacolele puse în scenă acolo și am rămas impresionat de calitatea lor artistică. Foarte multe din ele au luat premii naționale importante. În curând, colectivul se va deplasa în mai multe țări din Occident cu un întreg set de spectacole. Condițiile tehnice de lucru sînt în adevăr excepționale. Nu regretați că al plecat de acolo! Te-al întoarce la Craiova! Ce te oprește!

— Regret enorm, dureros, că am plecat. Nu m-aș întoarce. Faptul că nostalgia acelor timpuri mă bîntuie des e cea mai bună dovadă că ele nu mai există...

8. Ce întrebare ai fi vrut să-ți pun și nu ți-am pus-o! Dacă există una specială, pune-o singură și răspunde la ea.

— Întrebările nepuse, ca și rolurile ne jucate, sînt cele mai interesante. Permite-mi să concretizez două dintr-un noian incomod: în ce stare mă găsește aniversarea celor 20 de ani de teatru și cum înțeleg să depășesc acest moment de răscruce? Mă găsesc, la fel ca și alții oameni de artă care nu-și păstrează penele uscate, într-o stare de dezamăgire, de derută, presărată cu gust amar de confuzie a valorilor, de inutilitate. În plus, cu senzația de cenușă că se ignoră și se risipește un potențial pe care nu-mi amintesc să-l fi raportat vreodată în cifre false. Refugiul meu este activitatea didactică. Mă străduiesc să fac să renască încrederea, dragostea, pasiunea pentru arta teatrală la o generație mai norocoasă, poate, decât a noastră...

A consemnat
VAL CONDURACHE